

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. II. An, & qualiter in Confessario, delegato à S. Pœnitentiaria, requiratur
quod sit ex approbatis ab Ordinario?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

di. Nam, cum in hac Religione speciale sit, quod privilegia Societati univ[er]se concessa, non descendant in subditos, seu membra hujus corporis, nisi mediante communicatione, quae fit per ipsum caput totius Religionis, vel immediate, vel mediantibus Superioribus ipsi subordinatis, merito exprimitur haec ratio utendi concessio favore non competere ulli, nisi per P. N. Generalem designato, aut subordinatos illi superiores; quibus ille hanc designandi facultatem tribuit; ne scilicet quis existimet, sibi eo ipso, quod de Societatis corpore sit membrum, licere illius usum, quod fortasse multi, qui Societatis institutum non norunt, non considerant. Plura de hoc V. apud Gobat in *Theol. Juridico moralis c. 37. sect. 1. subsect. 2. n. 158. qui. n. 160.* satis exponit sensum suum super ea doctrina Lezanae, de qua n. 2313.

2317. Not. 4. dictam *Doctrinat* qualitatem non desiderari in *aperiente* literas Pœnitentiariae, ut vult de Justis in n. 2307. sed solum in *exequente* dispensationem in ijs commissam, ut monuimus *num. cit.* nec aliud velle P. Sanchez relatum à de Justis, ut aperte constat ex ipso Sanchez l. 8. d. 34. n. 12. ita etiam Bonacina de *Legib. d. 1. q. 2. p. 2. n. 3.* & Lezana *cit. qui. n. 19.* recte docet ex Sanchez *cit. num. 12.* veriore esse sententiam, quae negat, praedictas literas suo effectu frustrari, aut privari, si aperiuntur à non habente praedictam qualitatem. Cum ex ipso sine commissionis constet, eam exigi pro executuro dispensationem, non aperturo literas.

2318. Queres tamen. 1. an carens requisita qualitate Doctoratus, vel privilegio, peccet, si eas literas aperiat? 2. an in casu, quo unus Confessarius eas aperuit, sed exequi recusat, dispensandus possit alium adire, & ab ipso dispensationem obtinere? 3. an si, qui prius noluit exequi, mutato consilio jam velit? Ad. 1. affirmative respondet Lezana *cit. ex Naldo in Summa. V. Litera, n. 8.* Nam ex se patet, alienas literas aperire cum scientia, *sibi non inscriptas, sed alteri*, illicitum esse, ac contra mentem, ac intentionem scribentis, qui jus habet prohibendi invadentes arcani sui, praesertim spectantis ad forum animae, fractione literarum. Ad. 2. respondeo affirmative, id, quod etiam tenet Lezana

Tom. IV.

cit. n. 19. Nam privilegium, pro foro solum interno alicui concessum, ad effectum aliquem gratiosum alterius ministerio praestandum, probabilitus imitatur forum poenitentiale, in quo, si Pœnitenti servire non vult unus Confessor, qui ceteroquin posset, licet adire alium, pariter potentem, ac volentem, ad eundem ab illo accipiendum. Ad. 3. respondeo pariter affirmative. Nam prior recusatatio nihil mutat in qualitate personae ad executionem commissae gratiae illum eligentis, aut electae.

§. II.

An, & qualiter in Confessario, delegato à S. Pœnitentiaria, requiratur quod sit ex approbatus ab Ordinario?

Non est dubium, requiri hanc qualitatem in tali confessore delegato, qui dispensationem non aliter exequi potest, nisi vel auditâ prius confessione Sacramentali Oratoris, vel Oratricis, vel etiam in ipso actu Sacramentalis confessionis; praeterquam, quod in ipsa etiam commissione claris verbis exprimat, ibi: *ex approbatus ab Ordinario*: complura tamen dubia in praesenti materia esse possunt. Igitur Quaestio est. 1. an Confessarius delegatus possit literas, seu commissionem exequi, si verè sit approbatus ab Ordinario, licet sit valde rudis? R. affirmative, quantum est, *vi hujus qualitatis* requisitae. Nam sic omnino habet id, quod requiritur in ea clausula: *ex approbatus ab Ordinario*; ita Sanchez l. 8. de *matr. d. 34.* Trullenck *oper. moral. tom. 3. l. 7. c. 10.* & alij.

Quaestio est. 2. an idem procedat, si fuisset quidem semel approbatus, sed licentia postmodum occultè revocata, vel in principio nulliter data propter occultum aliquem defectum communiter ignoratum? R. affirmative; Nam in tali casu adest titulus coloratus, ac error communis; cum supponamus revocationem, vel nullitatem esse occultam. In concurrentia autem harum duarum circumstantiarum (ne gravissimo salutis periculo exponatur tot animæ) jurisdictionem supplet Ecclesia; ita Sanchez *cit. n. 14.* Trullenck *cit. n. 3.* Filliac. *qq. moral. tom. 1. tr. 10. p. 2. c. 10. n. 352.*

Quaestio est. 3. an idem procedat, si fuisset quidem approbatus ad audiendas confessiones,

Bbbb 2

ffessiones,

fessiones, sed cum limitatione personarum v. g. *tantum virorum*? Unde si casus esset quod *Oratrix* esset dispensanda ex commissione sacrae Pœnitentiariae, quaritur, an possit ejusmodi Confessarius pro solis viris approbatus exequi dictam commissionem? Negativam sequitur de Justis *cit. n. 117*. Gobat *cit. n. 166*. & plures alij apud ipsos relati. Affirmativam autem P. Sanchez *cit. l. 8. d. 34*. Lezana *tom. 3. V. Clausula n. 23*. Perez de matr. *d. 48. s. 5. n. 5*. & alij.

Ratio negantium est. 1. ex Gobat *cit.* quia literæ, quibus conceditur jubilæum, vel commissio dispensationis matrimonialis, non ampliunt approbationem, sed tantum jurisdictionem. 2. ex de Justis, quia illa verba: *ex approbatis ab Ordinario*, intelligi debent, quod sit simpliciter, & absolute *approbatum*, alioquin frustratur S. Pœnitentiaria sine suo, qui est committere viris doctis & absolutè, non autem cum limitatione approbatis. 3. ex P. Cardenas *in Crisi Theol. in propos. prohib. ab Inoc. XI. dissert. 2. c. 6. a. 7. q. 2. §. 2. n. 239*. opinionem contrariam vocante dubia, seu tenuis probabilitatis. &c.

Ratio affirmantiũ in eo potissimum stat, quod in delegato ad dispensationes matrimoniales plus non requiratur, quam in commissione exprimitur; at in commissione quoad hoc punctum nihil aliud exprimitur, quam quod sit *ex approbatis ab Ordinario*; & hoc verificatur etiam in approbato ab Ordinario ad confessiones solum virorum; ergo.

2322 Nec rationes in contrarium multum urgere videntur. Nam, primã etiam transmissã, nihil contra horum opinionem sequitur; cum hi non dicant, requiri, ut in dato casu ampliatur *approbatio*; sed tantum sufficienter verificari requisitam in literis commissionis qualitatem, quod sit *ex approbatis ab Ordinario*; id quod etiam sufficit in jubilæo, ut dicemus suo loco; & constabit ex dicendis.

Nec urget ratio secunda ex de Justis. Nam licet dicat, ea verba debere intelligi *de approbato simpliciter*, & absolute; id tamen nec ullo jure, nec ratione probat. Ad 3. ex P. de Cardenas facile negatur, quod assumit de contraria opinionis probabilitate tenui, si velit titulo dictæ commissionis præcisè, requiri eam approbationem *sine limitatione*, cum, ut diximus *num. 2321*. in oppositum stent viri doctrinã &

pietate illo non inferiores, & nitantur fundamentis dignis assensu prudentum.

Dixi. *titulo commissionis præcisè*. Nam quando in literis non præscribitur, ut executio dispensationis fiat *in ipso actu sacramentalis confessionis*, licet in executione petatur approbatio Ordinarij una cum gradu Doctoratũ, vel Magisterij, executio commissionis licitè, ac validè fit extra Sacramentum ab habente utramque qualitatem, maximè si de utraque Testimonium habeat; ergo si Doctor, vel Magister in Theol. aut jure Canonico, etiam sit approbatus ab Ordinario pro confessionibus, tanquam sufficientem ad hoc scientiam habens, licet ob juvenilem ætatem limitetur ad confessiones virorum tantum, nihilominus ab Oratoribus, per sacram Pœnitentiariam privilegiatis, validè eligitur ad exequendam dispensationem; cum habeat utramque qualitatem, vi literarum in eligendo delegato requisitam; ita Sanchez *cit. n. 16*.

Deinde Confessarius, ob sufficientem doctrinam in moralibus, approbatus ad confessiones audiendas, licet ob ætatem limitatus ad Confessiones virorum, validè eligitur etiam à feminis *tempore jubilei*, concedentis omnibus Christi fidelibus facultatem, ut eligere sibi possint aliquem Confessarium *ex approbatis ab Ordinario*; ergo idem dicendum in casu nostro; nec enim ulla ratio suadet in literis Pœnitentiariæ ly *approbatus ab Ordinario* strictius accipi, quam in jubilæo aut alijs facultatibus, aut privilegijs contenti cuilibet Sacerdoti approbato ab Ordinario. Ant. autem patet ex usu, & præxi, de qua testatur Gobat *cit. c. 37. sect. 1. subsect. 2. n. 165*. dicens, in habentibus privilegium, aut licentiam contenti cuilibet Sacerdoti *ex approbatis ab Ordinario*, sufficere, quod talis Sacerdos in aliqua diocesi sit approbatus, esto non in eadem quæ poenitens est; & addit: *contrariam interpretationem non esse in usu receptam in Germania superiore respectu Regularium*. Et ita reverã ostendit praxis in talibus. In jubilæis enim ex diversis planè diocæsis concurrunt Pœnitentes, & confessiones suas peragunt apud Regulares, vel etiam Parochos, qui tamen frequenter approbati non sunt ab Ordinarijs eorum, sed ab eo tantum, in cujus diocæsi degunt, quæ

penitentes examinent, ex qua dicecesi sint, ut de sua pro illis approbatione ab eorum Ordinarijs agnoscant.

Et ratio ulterior est pro sententia Patris Sanchez, quam omnino verè probabilem iudico; quia tota ratio in contrarium est, quòd talis Confessor ab Ordinario approbatus solum limitatè; pro Confessionibus virorum, aut certi pagi, vel Parochie non esset approbatus ab eodem pro tali penitente v. g. oratrice; sed hoc per istam qualitatem (ex approbatis ab Ordinario) in litteris commissionis contentam, non exigitur, quia talis qualitas verificatur in eo verè approbato, licet non pro omnibus, ut constat ex num. priori. Nam homo dicecesis Passaviensis v. g. tempore jubilæi validè eligit Regularem, vel Parochum approbatum à solo Dicecesano Viennensi, ut certum videtur ex communi praxi, & usu jam recepto; ergo.

Nec obstat, quod opponit de Justis cit. n. 117. quòd talis confessor approbatus tantum pro viris, ab Ordinario sit exclusus pro Feminis, consequenter etiam Penitentiarie sit eadem intentio. Nam ea exclusio pro feminis, non est pro tempore jubilæi, vel habentibus licentiam confitendi cuilibet ex approbatis ab Ordinario: sed solum pro carentibus eà gratiâ, & pro quovis occurrenti, seu casu ordinario.

Præterea not. 1. juxta de Justis cit. num. 111. dispensationem probabilius valituram, etiamsi necessaria sit Sacramentalis confessio, esto ex aliquo defectu v. g. integritatis, seu attritionis, aut alia de causa, nulla, & invalida fuisset. Nam ex parte Confessoris nihil deficit, ut supponimus, ad valorem actûs; & confessio licet illega non reddit penitentem inhabilem ad recipiendum beneficium dispensationis; cum hoc naturâ suâ esse possit, sine confessione Sacramentali; ita ille, citans pro eod. complures alios.

Not. 2. si Confessor electus munus suum minùs bene peregit; v. g. dispensavit quidem in impedimento, sed prolem susceptam non legitimavit, quando & hoc in commissione habuit, postè adiri alium Confessarium, similiter qualificatum, ac ab eodem obtineri alterius partis, omisit à priori, executionem. Ratio hujus est ex n. 2318. quòd commissio pro foro interno imitetur forum Sacramenti Penitentiarie, in quo penitens non satis-

factus ab uno, licitè, ac validè adit alterum, & gratiam obtinet.

Dices: quando jurisdictio est delegata, 2327. ea etiam de consensu partium non potest prorogari de persona in personam, juxta cap. 1. de offic. delegat. ergo non valet hæc mutatio Confessarij semel electi; ut notat Navarr. consil. 8. de offic. Jud. deleg. & sequitur Zerola in praxi Episcoporum. V. Penitentiaris; quia per primam litterarum præsentationem uterque functus est suo officio; alter scilicet, præsentando; alter verò, eas aperiendo; præsertim cum ex stylo Penitentiarie, datâ absolutione, litteræ lacerandæ sint. Et id procedere in delegato pro foro externo, ut notat Sanchez l. 8. d. 27. n. 40. & alij: secus est in delegato solum pro foro interno. Nam, ut diximus, hujus commissio imitatur forum penitentiarie, ut liquet in delegatis pro jubileo, ubi ab eodem eligi potest Confessor, qui vota commutet; & alius, qui à reservatis absolvat, quando is à committente non est determinatus, sed eligibilis arbitrio penitentis. Et hanc responsionem esse conformem menti S. Penitentiarie, ac in praxi per totum orbem servari, tenet Pyrrhus Corradus in prax. dispens. Apost. l. 7. c. 4. num. 72. asserens, se idem didicisse in ipso S. Penitent. officio, cujus mens, & stylus semper fuit, ut hujusmodi litteræ, quomodocunque fuerit, suum sortiantur effectum.

Unde negatur, quòd dato casu prorogetur jurisdictio de persona in personam ex sola partis, aut Confessarij voluntate. Hoc enim fit ex mente ipsius majoris Penitentiaris, ut liceat diversos Confessarios adire, qui omnes consententur electi ab eodem penitente, ut litteras expediant. Potestas autem semel eligendi, & non sæpius, ex mente S. Officij, intelligitur de actio consummato per electum; & S. Penitentiarie sapius consultam sic sine hesitatione respondisse refert cit. Corradus n. 73. Quod additur de litterarum laceratione, pariter intelligendum est, post actum consummatum, nimirum post plenè datam executioni factam commissionem. Quare, Confessori secundo pariter præsentandæ forent litteræ, ut dictum est supra. Nam alias nec de jurisdictione sibi competente certus esset, nec eam reciperet in actu, ut etiam observat de Justis cit. l. 1. c. 8. n. 124.

Bbbb 3

Dices:

2328. Dices. 2. ea sententia, quam cum P. Sanchez verè probabilem diximus *num.* 2324. incidit in propositionem ab Alexand. VII. 30. Jan. 1659. damnatam, quæ sic habet: *Regulares ordinum mendicantium, semel approbati ab uno Episcopo ad confessiones audiendas in sua diœcesi, habentur approbati in alijs, nec novâ Episcoporum approbatione indigent; & refertur in libello;* cui titulus Theol. Erronea, id est, Propositiones sub diversis summis Pontificibus damnatæ, *Tract. 5. de Pœnit. R.* negando assumptum. Nam propositio, quam cum P. Sanchez, tanquam verè probabilem diximus, est hæc: *qui vigore commissionis, à S. Pœnitentiaria factæ alicui, dispensari potest ab aliquo Confessore ex approbatis ab Ordinario, si habeat qualitatem doctoratus, de quo habetenus, vel privilegij (etiam sine illo, ejusmodi commissiones exequendi) valide eligit Confessarium, his qualitatibus præditum, modo sit verè approbatus ad audiendas confessiones, licet non indefinîtè, sed solum virorum v. g. vel in tali pago; at hæc non est æquipollens illi: ergo.*

2329. Dices. 3. cum Castropalao *tr. 3. de dispens. leg. d. 6. p. 15. §. 1. n. 1.* probabilius est, delegatum non posse tales literas expedire, nisi præmissâ sacramentali Oratoris confessione; ergo qui illam efficere non est capax, non erit capax hujus delegationis. Adde, approbationem debere esse comparatione alicujus; ergo comparatione illius, qui illum ad dispensandum eligit; sic ille, citans Basil. Pontium *l. 8. c. 1. §. 1. n. 13.* ubi tamen excipit, nisi ex errore communi approbatus existimetur. Nam in tali casu ab Ordinario approbatur, & jurisdictio ei conceditur. *R.* antecedens verum esse, quando clausula commissionis exigit, ut dispensatio fiat *in actu confessionis sacramentalis, & non aliter*, ut dicemus in seq. sed, N. suppositum consequ. quòd approbatus ab Ordinario cum Testimonio sufficientis doctrinæ moralis, & solum ex alio accidente (v. g. ob aetatem) restrictus ad certum locum, vel virorum confessiones tantùm, non possit perficere Sacramentum pœnitentiæ cum eo, qui habet licentiam eligendi sibi *Confessorem quemlibet ex approbatis ab Ordinario*, ut constat ex dictis.

Ad id, quod additur, concedo Confes-

forem eligibilem debere esse approbatum ab Ordinario *comparatione alicujus*; sed nego requiri, quòd sit approbatus ab Ordinario *comparatione illius, qui ipsam eligit ad dispensandum.* Ratio est ex *num.* 2324. Et non requiri ad confessionem validam, quòd Confessarius sit approbatus ab Ordinario Pœnitentis, sed sufficere, quòd sit approbatus ab Ordinario *laici, ubi sit confessio*, aperte docet Layman *l. 5. tr. 6. c. 11. n. 9.* cum alijs, quos citat, & sequitur P. Illung. *Theol. pract. tr. 6. d. 1. n. 176.* de quo alibi.

Si quæras, an quilibet Confessor, habens prædictas qualitates, possit esse delegatus in dato casu? *R.* non sufficere, quòd habeat prædictas qualitates (nimirum quòd sit Magister, vel Doctor in Theologia, vel jure Canonico, & sit ex approbatis ab Ordinario) sed requiri simul quòd sit *ad hoc electus ab ipso Oratore dispensandis*, ut patet ex illis verbis: *pro Latorem presentium, ad infra scripta specialiter eligendo;* quomodo autem, quando, Confessario semel electo, post Orator, vel Oratrix adire alium, & illum priori relicto, eligere, jam præcedenti dictum est. Et hæc de prima clausula, quæ continet *qualitates in delegato requisitas*, nimirum esse Magistrum in Theol. vel Doctorem juris Canonici, & ab Ordinario approbatum. Circa quod bene not. esto quidam Religiosi, ex Privilegio Pontificio, habeant, quòd suos creare possint *Magistros*, nimirum *sui Ordinis*, cum omnibus privilegijs aliorum etiam Doctorum, intelligi tamen solum *quoad exercitium*, non *quoad dignitatem*, ut notavimus *n. 2309.* si non sint Doctores Academici, juxta *n. jam cit. & seqq.*

§. III.

De clausula, continente conditiones observandas ante dispensationis executionem.

Inter eas prima est, quòd Confessor electus, antequam commissionem dispensando exequatur, indaget *verificationem causarum*, quæ allegatæ sunt pro impetranda dispensatione. Ex quo sequitur præmittendum esse examen, & cognitionem cause, ut patet ex verbis factæ commissionis: *se ita esse per diligentem Latoris examinationem, ac post monita, &*